

iznašel pripraven aparat, s katerim se bo brzjavilo brez žičnih vezij. In zares je Preece brzjavil iz Londona na otok Mull po zraku med pretrganima kabeljskima koncema! Konca sta moléla iz morja kako miljo daleč vsaksebi, pa Preece je vendar-le dostavil nad 150 telegramov po pretrganem kabelju! To se pa ni moglo goditi drugače, kot da se je električni tok na prvem koncu izpreminjal v električno valovje; to valovje je šlo po zraku ali po eteru do drugega konca, in ta konec je valovje posrkal ter ga predelal v električni tok, ki je potem oddajal navadna Morsejeva znamenja.

Po leti 1897. je pa mladi italijan Guglielmo Marconi stopil na dan s svojim posebnim aparatom, s katerim brzjavljaja precej daleč brez žice. Meseca velikega travna je razkazoval v Londonu svojo

iznajdbo. Poskusi so se mu tako posrečili, da ga je vse občudovalo. Meseca malega srpanja pa je poskušal isto v svoji domovini na Laškem v vojnem pristanišču v Speziji in v Rimu, in povsod mu je iztekel po volji. V tretjem nadstropju mornarskega ministrstva je stal aparat, ki oddaja brzjavke, pri tleh pa aparat, s katerim se sprejemljejo poročila. Hišne stene in stropovi so bili med aparatom — žice pa nobene in pri tleh stoječi aparati je natisnil brzjavko v Morsejevih znamenjih.

Zato so pa nekateri zvezdoznanci prišli na čudno misel: Kaj, ko bi ona svetlobna znamenja na Martu bila take brzjavke „Marčanov“? Kdo to ve? Mi tega vprašanja pač sedaj še ne moremo rešiti, a od napredka znanosti pričakujemo, da se nam bodo ta tako težavna vprašanja pojasnila.

Razne stvari.

Prešernovo slavlje.

Prve dni tega meseca je proslavljala bela Ljubljana kot središče slovenske zemlje, stoletni spomin rojstva nesmrtnega nam pesnika dr. Franca Prešerna. Program slavnostim je bil obširno zasnovan. Omenimo ob kratkem le njega glavnih točk. V soboto, dné 1. grudna, zvečer so priredila narodna društva po mestu slavnostno bakljado. Mesto je bilo ponekod v zastavah, svirala je meščanska godba. Po bakljadi je bil komers v Sokolovi dvorani „Narodnega doma“. — Naslednji dan, v nedeljo, 2. grudna, se je vršilo slavnostno zborovanje v veliki dvorani „Nar. doma“. Prof. Francišek Levec je govoril krasen govor, v katerem je pokazal, zakaj se vsa Slovenija klanja Prešernu. On je naš prvi pravi pesnik — on ustvaritelj našega Parnasa — po njem je zaslovelo naše ime preko domačih mej. Pred slavnostnim govorom so zapela združena narodna pevska društva pod vodstvom koncertnega vodja M. Hubada Jenkovo „Molitev“, po govoru pa Nedvedovo „Slava Prešernu“. Popoldanje in večerne slavnosti tistega dne so se vršile v gledališču, katero je bilo obakrat popolnoma razprodano. Dně 3. grudna so praznovale Prešernovo stoletnico vse ljudske in srednje šole. Dne 9. grudna pa je priredila „Glasbena Matica“ Prešernovemu spominu in na korist pesnikovemu

spomeniku v Ljubljani imponanten slavnosten koncert, pri katerem se je precizno izvajal Mozartov „Requiem“. — Slava Prešernu!

Razburjeni so avstrijski narodi, in ravno sedaj ob volitvah je prikipela razburjenost do vrhunca. Zato podajemo danes podobo moža, ki stoji na čelu

avstrijski vladi in ki ima od cesarja naloge, da uredi razburjeno državo. Grof Körber, baron Gautsch, grof Thun, grof Clary, vitez Wittek in pl. Körber, torej že šesto ministerstvo v treh letih imamo v Avstriji! Dr. pl. Körber je prevzel težavno naloge, da pomiri dolgoletne narodnostne boje in zopet spravi v pravi tir parlamentarni stroj. Lepa in hvaležna naloga, a doslej je še ni izvršil. Dal Bog, da se mu to v bodoče posreči!

Dr. pl. Körber,
avstrijski ministerski predsednik.

Biblioteca della R. Università di Lubiana

Biblioteka UL

Biblioteka UL